

Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere

Ce întârzie realizarea marilor proiecte de infrastructură rutieră

Cu peste 70 de litigii în curs de soluționare, relația CNAIR cu marii constructori străini implicați în realizarea proiectelor majore de infrastructură rutieră din țara noastră pare că se poartă în bună parte în instanțe prin intermediul caselor de avocatură. Italienii de la Astaldi și cei de la Secol, austriecii de la Porr și cei de la Strabag, spaniolii de la Copisa se numără printre cei frecvent menționați ca reclamânți în dosarele de litigii ale CNAIR. În schimb, constructorii români care acționează în instanță CNAIR sunt foarte puțini. De altfel, sunt puțini drumari români care au acces la licitațiile pentru mari proiecte de infrastructură, date fiind condițiile impuse pentru participare.

O altă problemă care afectează realizarea investițiilor rutiere majore este legată de întârzierea cu care se derulează procedurile de achiziție publică. Participanții la licitații fac numeroase solicitări de clarificări legate de documentația de atribuire iar procedura se suspendă până când CNAIR răspunde acestor solicitări.

Mariana Ioniță, director general al CNAIR, ne-a spus că majoritatea clarificărilor vizează aspecte de natură tehnică ale documentației de atribuire.

Mai precis, antreprenorii cer clarificări de ordin

tehnic cu privire la prevederile Caietului de sarcini/Cerințelor Beneficiarului. De asemenea, multe solicitări sunt pentru clarificări cu privire la proiectului tehnic și/sau documentația tehnică, respectiv cu privire la diferite avize, acorduri, autorizații etc.

Nu în ultimul rând mai sunt o serie întreagă de clarificări solicitate cu privire la modelul de contract. Participanții la licitații caută să obțină condiții mai avantajoase pentru operatorii economici, cum ar fi reducerea sau eliminarea penalităților, scindarea riscurilor către Beneficiar, mărirea termenelor de predare a livrabilelor etc. "Natura și complexitatea clarificărilor este foarte variată, acestea având ca regulă un caracter de noutate de la o procedură la alta", spune doamna Ioniță.

Solicitările de clarificări prelungesc termenul de deschidere a ofertelor

Cu toate că sunt asaltați de numeroasele solicitări de clarificări ale documentațiilor de atribuire, ca regulă generală, angajații CNAIR au respectat atât primul, cât și cel de al doilea termen de răspuns la solicitările de clarificări.

Astfel, suspendarea procedurii reprezintă o excepție. Au fost suspendări numai în cazurile în care, pentru respectarea prevederilor legale referitoare la publicarea Răspunsului Consolidat la solicitările de clarificare, CNAIR ca autoritate contractantă este forțată să adopte o asemenea măsură. Publicarea Răspunsului Consolidat a fost întârziată din cauza faptului că anumiți operatori economici - cu numai o zi sau două înainte de expirarea termenului de solicitare a clarificărilor - postează un volum ridicat de clarificări (de ordinul zecilor sau chiar sutelor). Asta cu toate că în perioada de clarificare a documentației (minim 60 de zile, de regulă) nu au adresat nicio solicitare de participare. Metoda este folosită pentru a prelungi artificial termenul de deschidere a ofertelor. De altfel, solicitarea unui număr mare de clarificări chiar în ultimele zile ale termenului este cauza cel mai des întâlnită care conduce la prelungirea termenului de deschidere a ofertelor. Alt motiv este lipsa sursei de finanțare a proiectului. Autoritatea contractantă se mai confruntă și cu lipsa de ofertanți înscrși la anumite proceduri. Introducere de contestații afectează, de asemenea, termenele procedurilor de achiziții publice.

Calitatea lucrărilor, urmărită prin firme specializate

CNAIR are responsabilități și prerogative nu numai în ceea ce privește organizarea licitațiilor, ci și în asigurarea calității lucrărilor. Ca urmare, asigură verificarea execuției corecte a lucrărilor de construcții prin diriginți de șantier și/sau firme specializate de consultanță în baza unor contracte de supervizare.

Pe lângă aceste verificări amănunțite efectuate de către firme specializate de consultanță, CNAIR prin specialiștii și laboratoarele rutiere aflate în dotare efectuează verificări care au ca principal scop obținerea de date și informații concludente.

Procesul de analiză, prelucrare și interpretare a acestor informații permite evaluarea corectă a nivelului de înțelegere, acceptare și respectare atât de către Antreprenor

cât și de către Supervisor/Diriginte de Șantier, a obligațiilor stabilite prin contractul între părți, respectiv respectarea nivelului calitativ prevăzut în caietul de sarcini al Beneficiarului.

În cazul identificării unor deficiențe în ceea ce privește nerespectarea nivelului calitativ prevăzut în caietul de sarcini al Beneficiarului, Proiectantul are obligația de a identifica și propune spre aprobare CNAIR soluțiile de remediere.

Astfel, au fost identificate o serie de probleme ce vizează calitatea lucrărilor executate, situații aflate în proces de analiză (spre exemplu lotul 1 Sebeș Turda). Antreprenorul a fost notificat să remedieze de urgență problemele constatate.

CNAIR are în pregătire 35 de mari proiecte rutiere

Politicienii au promis că vom avea un adevărat val al investițiilor rutiere finanțate din fonduri europene. Atragerea acestor fonduri și derularea atât de multor lucrări în condiții de calitate sunt adevărat provocări pentru autoritățile contractante.

Directorul general al CNAIR, Mariana Ioniță, este de părere că România are deja un istoric bogat în implementarea proiectelor cu finanțare din fonduri europene nerambursabile, istoric ce acoperă trei programe de finanțare (preaderare - ISPA și postaderare - POS-T 2007-2013 și POIM 2014-2020). Pe parcursul acestor perioade au fost implementate majoritatea proiectelor de autostradă din România, împreună cu numeroase modernizări de drumuri naționale și variante de ocolire noi pentru orașe ce au prezentat fluxuri semnificative de trafic.

În acest interval de timp, la nivelul CNAIR au fost create structuri și proceduri specifice de lucru pentru fiecare activitate din cadrul ciclului de implementare a proiectelor. Astfel au fost create structuri dedicate derulării contractelor de execuție a lucrărilor, achiziției de terenuri, accesării finanțării nerambursabile, precum și transmiterii cererilor de rambursare pentru cheltuielile efectuate.

Comunicarea inter-instituțională în vederea obținerii/înnoirii avizelor specifice a fost eficientizată prin protocoale încheiate, precum și prin optimizarea legislației (ex. OUG nr. 7 din 16 martie privind unele măsuri pentru accelerarea implementării proiectelor de infrastructură transeuropeană de transport).

”Probleme survenite la unele din proiectele implementate în trecut au fost transformate de companie într-un set de «lecții învățate» și bune practici, transpuse atât la nivel de proceduri interne, comunicare externă, cât

Mariana Ioniță, director general al CNAIR

și la nivel legislativ, unde a fost cazul”, subliniază doamna Ioniță. De asemenea, pentru elaborarea studiilor de fezabilitate și, după caz, a proiectelor tehnice de execuție în vederea pregătirii viitoarelor proiecte majore, începând cu anul 2016 structura tehnică a CNAIR a fost dezvoltată permanent. Au fost cooptați ingineri cu experiență în planificarea și proiectarea obiectivelor de infrastructură rutieră.

În prezent, CNAIR are în derulare aproximativ 35 de contracte pentru elaborarea studiilor de fezabilitate și/sau proiectelor tehnice. Astfel au fost create premisele pentru existența unor proiecte mature în vederea accesării finanțării nerambursabile prin programele disponibile pe parcursul perioadei 2021 - 2027 (POT, PNRR, CEF etc.).

Cele mai mari contracte semnate anul acesta de CNAIR

Data semnării contractelor	Câștigător licitație	Proiect	Valoare contract (lei, fără TVA)
14.01.2021	SC SA & PE Construct SRL; Tehnostrade SRL; Spedition UMB	Proiectare și Execuție Varianta de ocolire Galați	705.282.636 lei
15.04.2021	SC SA & PE Construct SRL; Tehnostrade SRL; Spedition UMB	Proiectare și execuție „Drum Expres Brăila - Galați”	371.416.131 lei
1.02.2021	Todini Costruzioni Generali S.p.A.	Proiectare și Execuție „Drum de legătura Autostrada A1 Arad -Timișoara - DN69”	189.571.920 lei
17.02.2021	Arcada Company	Acord Contractual „Proiectare și Execuție Pasaj denivelat superior pe DN21 km 105 + 500 - D.R.D.P. - Constanța”	98.120.978 lei
08.04.2021	Maristar Com ; Hydrostroy Ad	Reabilitarea Podului peste brațul Borcea, situat pe Autostrada A2, la km 149+680	67.753.035 lei
12.02.2021	Maristar Com	Reabilitarea Podului de la Cernavodă, situat pe Autostrada A2, la km 157+600	66.847.722 lei
11.02.2021	Maristar Com	Proiectare și execuție Pod peste râul Dâmbovița pe DN 73, km 78+519	33.804.452 lei
16.04.2021	Mavgo Holding SRL – Antrepriza de Construcții Drumuri și Autostrăzi SRL. (fosta Aqua Parc SRL) – BDU Maxi Construct SRL – Hydrostroy AD.	Finalizarea lucrărilor de construire a Variantei de Ocolire Tecuci	41.735.534 lei